

Środa, 19 stycznia 2011 r.

Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu między WE i Serbią

P7_TA(2011)0014

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 stycznia 2011 r. w sprawie procesu integracji Serbii z Unią Europejską

(2012/C 136 E/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając układ o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi a Republiką Serbii, który jest obecnie ratyfikowany przez państwa członkowskie i Parlament Europejski, oraz zawartą pomiędzy Wspólnotą Europejską a Republiką Serbii umowę przejściową w sprawie handlu i kwestii związanych z handlem, która weszła w życie dnia 1 lutego 2010 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 25 października 2010 r., w których zwrócono się do Komisji o przygotowanie opinii na temat wniosku Serbii o członkostwo w Unii Europejskiej, oraz konkluzje Rady z dnia 14 czerwca 2010 r.,
- uwzględniając rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1244 (1999), opinię doradczą MTS z dnia 22 lipca 2010 r. w sprawie kwestii zgodności jednostronnej deklaracji niepodległości Kosowa z prawem międzynarodowym oraz rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 9 września 2010 r., w której uznano treść opinii i z zadowoleniem przyjęto gotowość UE do ułatwienia dialogu między Belgradem a Prisztiną ⁽¹⁾,
- uwzględniając decyzję Rady 2008/213/WE z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie zasad, priorytetów i warunków zawartych w partnerstwie europejskim z Serbią oraz uchylającą decyzję 2006/56/WE ⁽²⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji dotyczące postępów Serbii w 2010 r. ⁽³⁾ oraz komunikat Komisji z dnia 9 listopada 2010 r. pt. „Strategia rozszerzenia i najważniejsze wyzwania w latach 2010-2011” ⁽⁴⁾,
- uwzględniając wspólne oświadczenie przyjęte podczas posiedzenia Zgromadzenia Międzyparlamentarnego UE-Serbia w dniach 4-5 października 2010 r.,
- uwzględniając umowę o readmisji zawartą między UE a Serbią w dniu 8 listopada 2007 r. ⁽⁵⁾ oraz rozporządzenie Rady (WE) nr 1244/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoje zalecenie dla Rady z dnia 25 października 2007 r. w sprawie stosunków między Unią Europejską a Serbią ⁽⁷⁾ oraz rezolucję z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie dokumentu Komisji Europejskiej na 2009 r. na temat strategii rozszerzenia dotyczącej państw Bałkanów Zachodnich, Islandii i Turcji ⁽⁸⁾,
- uwzględniając sprawozdania prokuratora naczelnego MTKJ przedstawione Radzie Bezpieczeństwa ONZ dnia 18 czerwca 2010 r. i dnia 6 grudnia 2010 r.,
- uwzględniając oświadczenie wysokiej przedstawiciel/ wiceprzewodniczącej Catherine Ashton z dnia 8 września 2010 r. w sprawie kolejnych kroków na szczeblu ONZ dotyczących opinii doradczej w sprawie Kosowa,
- uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu,

⁽¹⁾ A/RES/64/298.

⁽²⁾ Dz.U. L 80 z 19.3.2008, s. 46.

⁽³⁾ SEC(2010)1330.

⁽⁴⁾ COM(2010)0660.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 334 z 19.12.2007, s. 46.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 336 z 18.12.2009, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 263 E z 16.10.2008, s. 626.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 285 E z 21.10.2010, s. 47.

Środa, 19 stycznia 2011 r.

- A. mając na uwadze, że we wnioskach prezydencji wydanych po szczycie Rady Europejskiej w Salonikach w dniach 19-20 czerwca 2003 r. podjęto wobec wszystkich państw Bałkanów Zachodnich zobowiązanie, że przystąpią do Unii Europejskiej do spełnienia ustalonych kryteriów, i zobowiązanie to powtórzono w nowym porozumieniu w sprawie rozszerzenia zatwierdzonym przez Radę Europejską w dniach 14-15 grudnia 2006 r. i w konkluzjach Rady z dnia 25 października 2010 r. dotyczących Serbii,
- B. mając na uwadze, że tempo integracji państw Bałkanów Zachodnich z UE ma charakter indywidualny i jest zależne od osiągnięć poszczególnych państw, w szczególności w odniesieniu do determinacji, aby spełnić wszystkie wymogi, spełnić wszystkie zobowiązania, przeprowadzić reformy i przyjąć niezbędne środki, jakie wiążą się z członkostwem w UE,
- C. mając na uwadze, że konstruktywne podejścia do współpracy regionalnej i stosunków dobrosąsiedzkich stanowią podstawowe elementy procesu stabilizacji i stowarzyszenia; mając na uwadze, że odgrywają one decydującą rolę w procesie transformacji Bałkanów Zachodnich w obszar długotrwałej stabilności i zrównoważonego rozwoju,
- D. mając na uwadze, że Serbia może odegrać ważną rolę w zagwarantowaniu bezpieczeństwa i stabilności w regionie,
- E. mając na uwadze, że UE opiera się na takich zasadach, jak pojednanie, kompromis i pokojowe współistnienie; mając na uwadze, że polityka UE na Bałkanach Zachodnich ma takie same założenia w celu poprawy stosunków między narodami w tym regionie; mając na uwadze, że zgodnie z tą polityką UE potępiła wszystkie zbrodnie wojenne, które miały miejsce w byłej Jugosławii, oraz wspiera prace MTKJ i lokalnych izb ds. zbrodni wojennych na rzecz zagwarantowania sprawiedliwości i odpowiedzialności,
1. potwierdza, że przyszłość Serbii to jej członkostwo w UE, i zachęca ten kraj do kontynuowania wysiłków na rzecz osiągnięcia tego celu; wyraża uznanie dla postępów Serbii w procesie reform; z zadowoleniem przyjmuje decyzję podjętą przez Radę w dniu 14 czerwca 2010 r. w sprawie otwarcia procedury ratyfikacji układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z Serbią oraz fakt, że 11 państw członkowskich już ratyfikowało ten układ; wzywa pozostałe państwa członkowskie do szybkiej ratyfikacji układu;
  2. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Serbii o członkostwo w Unii Europejskiej złożony dnia 22 grudnia 2009 r. oraz decyzję podjętą przez Radę Ministrów dnia 25 października 2010 r. dotyczącą zwrócenia się do Komisji o rozpatrzenie wniosku Serbii; jest zdania, że decyzja Rady stanowi pozytywny sygnał dla Serbii i zachęca ją do przyspieszenia reform niezbędnych do spełnienia kryteriów kopenhaskich; podkreśla, że decyzja Rady stanowi ważny wkład w stabilność na Bałkanach Zachodnich; wzywa Komisję do przygotowania opinii w tej sprawie zgodnie z procedurą określoną w art. 49 Traktatu o Unii Europejskiej;
  3. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady w sprawie liberalizacji przepisów wizowych, które od dnia 19 grudnia 2009 r. pozwalają obywatelom Serbii na bezwizowe przekraczanie granic strefy Schengen; z zadowoleniem przyjmuje decyzję rządu Serbii o umożliwieniu obywatelom UE wjazdu do Serbii za okazaniem dowodów osobistych i apeluje o podejmowanie dalszych inicjatyw zmierzających do ułatwienia kontaktów międzyludzkich i mobilności osób na Bałkanach Zachodnich; wzywa władze serbskie do przyjęcia właściwych środków i podjęcia wszelkich starań w celu ograniczenia możliwości nadużywania ruchu bezwizowego, a zwłaszcza do zagwarantowania, że obywatele serbscy będą odpowiednio informowani o prawach i obowiązkach wynikających z ruchu bezwizowego;
  4. zauważa z zadowoleniem, że pomoc udzielana w ramach IPA dobrze sprawdza się w przypadku Serbii; zachęca rząd i UE do uproszczenia procedur administracyjnych dotyczących finansowania w ramach IPA w celu zwiększenia dostępu do tego finansowania mniejszym i zdecentralizowanym beneficjentom; podkreśla potrzebę utrzymania odpowiedniego poziomu pomocy przedakcesyjnej w trackie zbliżającego się przeglądu ram finansowych UE;
  5. z zadowoleniem przyjmuje wspólną rezolucję UE i Serbii w sprawie opinii doradczej Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie zgodności jednostronnej deklaracji niepodległości Kosowa przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ przez aklamację w dniu 9 września 2010 r.; z zadowoleniem przyjmuje chęć rządu Serbii do zaangażowania się we wznowiony w ramach UE dialog z Kosowem i wzywa do bezwzględnego rozpoczęcia rozmów; wzywa Serbię do rozpoczęcia dialogu z Kosowem bez kolejnych odniesień do nowych negocjacji dotyczących jego statusu; wyraża przekonanie,

Środa, 19 stycznia 2011 r.

że możliwe jest zastosowanie podejścia etapowego, które będzie korzystne dla wszystkich obywateli Kosowa; podkreśla, że w obliczu wspólnej europejskiej przyszłości powodzenie tego dialogu będzie wymagało zaangażowania obu stron i ich gotowości do kompromisu, a także wspólnej chęci zapewnienia długotrwałego pokoju i stabilności w regionie oraz poprawy standardów życia ludności; podkreśla, że zdolność do ułatwienia tego procesu stanowi sprawdzian wiarygodności i wizji politycznej UE w całym regionie; przypomina, że stosunki dobrosąsiedzkie są dla wszystkich państw Bałkanów Zachodnich jednym z najważniejszych warunków postępu na drodze do członkostwa w UE;

6. z zadowoleniem przyjmuje poprawę współpracy z misją EULEX, podkreśla jednak konieczność dalszych działań w tym zakresie, szczególnie na rzecz usprawnienia wymiany informacji; wzywa władze serbskie do ułatwienia współpracy EULEX-u z kosowskimi Serbami i jej starań na rzecz wdrożenia zasad państwa prawa w północnej części Kosowa;

7. apeluje do rządu serbskiego o zlikwidowanie serbskich struktur równoległych w Kosowie, które utrudniają proces decentralizacji i uniemożliwiają pełną integrację serbskiego społeczeństwa w ramach instytucji w Kosowie; w związku z tym wzywa władze serbskie do odegrania konstruktywnej roli przy tworzeniu i zapewnieniu funkcjonowania instytucji w serbskich wielonarodowych gminach zarówno po północnej, jak i południowej stronie rzeki Ibar;

8. wzywa władze serbskie do przyjęcia konstruktywnego podejścia w odniesieniu do zbliżających się wyborów powszechnych w Kosowie; wskazuje, że istnienie stabilnych wielonarodowych instytucji w Kosowie jest korzystne zarówno dla Serbii, jak i dla innych państw sąsiadujących, i w związku z tym jest zdania, że udział kosowskich Serbów w procesie wyborczym jest nieodłącznym elementem, mającym na celu uniknięcie marginalizacji społeczności kosowskich Serbów;

9. odnotowuje wysiłki Serbii i Kosowa, mające na celu odnalezienie osób zaginionych w czasie konfliktu w latach 1998-1999 za pośrednictwem grupy roboczej ds. osób, których los jest nieznany w związku z wydarzeniami w Kosowie; podkreśla znaczenie rozwiązania tej kwestii w celu uwolnienia się od widma konfliktu z lat 1998-1999; odnotowuje ponadto około 1 862 przypadków osób wciąż zaginionych i wzywa Serbię oraz Kosowo do jak największego zacieśnienia współpracy między sobą, a także z MKCK, EULEX-em i innymi podmiotami w ramach poszukiwania tych osób;

10. podkreśla, że rozwój współpracy regionalnej wciąż jest dla UE priorytetem i ma być katalizatorem pojednania, stosunków dobrosąsiedzkich i pogłębienia stosunków międzyludzkich na Bałkanach Zachodnich; wzywa zatem Serbię do przyjęcia konstruktywnego podejścia na rzecz bardziej integracyjnej współpracy regionalnej, umożliwiającej znalezienie praktycznego i trwałego rozwiązania kwestii reprezentowania Kosowa na forach regionalnych; w związku z tym wyraża zadowolenie ze spotkania na wysokim szczeblu UE-Bałkany Zachodnie, które odbyło się w Sarajewie w dniu 2 czerwca 2010 r.;

11. przypomina, że pełna współpraca z MTKJ jest podstawowym warunkiem postępu Serbii na drodze ku członkostwu w UE; odnotowuje, że Serbia w dalszym ciągu reaguje właściwie na wnioski MTKJ dotyczące udzielenia pomocy, i wzywa rząd serbski do kontynuowania bliskiej współpracy z Trybunałem, obejmującej szybkie przekazywanie wszystkich wymaganych dokumentów i terminowe zamykanie spraw przekazywanych z powrotem przez MTKJ; wskazuje jednak, że według najnowszej oceny prokuratora naczelnego MTKJ kwestia podejmowanych przez Serbię wysiłków mających na celu schwytanie pozostałych dwóch zbiegów pozostaje problematyczna; podkreśla, że jedynie schwytanie zbiegów i ich ekstradycja do Hagi może zostać uznana za najbardziej przekonujący dowód pełnej współpracy, i wzywa do podjęcia bardziej systematycznych działań na rzecz ich ujęcia, tak by Trybunał mógł zakończyć swą pracę; apeluje w szczególności o dokonanie ponownej oceny obecnego podejścia zgodnie z zaleceniami MTKJ; podkreśla, że Serbia może uzyskać status kraju kandydującego i / lub rozpocząć negocjacje akcesyjne z UE, jeżeli urząd prokuratora MTKJ oceni, że zgodziła się ona na pełną współpracę;

12. z zadowoleniem przyjmuje przyjętą przez parlament serbski rezolucję w sprawie Srebrenicy jako znaczący krok w procesie zwiększania wiedzy na temat przemocy, która miała miejsce w niedalekiej przeszłości, oraz na temat pojednania w regionie; wyraża uznanie dla decyzji prezydenta Borisa Tadića dotyczącej udziału w uroczystościach upamiętniających 15. rocznicę ludobójstwa w Srebrenicy i uważa ją za dalszy krok w tym kierunku, ponadto odnosi się przychylnie do wizyty prezydenta w Vukovarze, gdzie złożył wyrazy szacunku i przeprosił ofiary masakry w Ovčarze w 1991 r., dając nowy bodziec dla rozwoju stosunków dobrosąsiedzkich między Serbią a Chorwacją; z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie i profesjonalizm urzędu specjalnego prokuratora ds. zbrodni wojennych, w tym szybką reakcję w odniesieniu do dochodzenia dotyczącego jeziora Perućac;

Środa, 19 stycznia 2011 r.

13. odnotowuje reformę sądownictwa i wzywa do dalszych pełnych zaangażowania wysiłków pozwalających zadbać o niezawisłość i bezstronność sędziów oraz poprawić skuteczność pracy sądów; z zadowoleniem odnosi się do politycznej decyzji dotyczącej rozpoczęcia procedury ponownego powołania sędziów i podkreśla, że należy ją przeprowadzać w przejrzysty sposób, zachowując prawo sędziów, którzy nie zostali ponownie powołani, do złożenia skutecznych apelacji, oraz przestrzega przed upolitycznieniem tego procesu; zwraca uwagę na opóźnienia w przyjmowaniu odpowiednich przepisów i wzywa rząd do szybkiego przekazania parlamentowi zaległych projektów ustaw; wzywa do zachowania pełnej przejrzystości w ramach funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości; ponadto wzywa do dalszego przyznawania sądom zasobów finansowych i administracyjnych, w tym trybunałowi konstytucyjnemu, aby poprawić ich funkcjonowanie i usunąć zaległości w rozpatrywaniu spraw; w związku z tym uważa, że priorytetem powinien być zwrot mienia jego byłym właścicielom; podkreśla, że domniemanie niewinności jest jednym z podstawowych instrumentów prawnych zapewniających praworządność; wzywa władze, a szczególnie władze wykonawcze, do ścisłego przestrzegania tej zasady;

14. przypomina, że wysiłki zmierzające do utrzymania praworządności powinny być dla władz priorytetem; z zadowoleniem przyjmuje postępy w walce z korupcją, których przejawem są między innymi niedawne zakrojone na szeroką skalę procesy oraz stworzenie odpowiednich ram prawnych, a także rozpoczęcie w styczniu 2010 r. działalności biura antykorupcyjnego; podkreśla jednakże, że w kraju wciąż panuje korupcja, i wzywa do zwiększenia wysiłków prowadzących do jej likwidacji; zauważa w szczególności rolę, jaką odegrał handel nielegalnym towarem i jego negatywne skutki oraz inne formy nielegalnych działań prowadzonych w ramach wciąż istniejących sieci przestępczych; zwraca uwagę na praktykę obejmowania dwóch urzędów, która pociąga za sobą poważne ryzyko konfliktu interesów i którą należy się bezzwłocznie zająć; w związku z tym wyraża zaniepokojenie ostatnimi zmianami w ustawie dotyczącej biura antykorupcyjnego, które zmierzają w odwrotnym kierunku, i odnotowuje złożony przez biuro do trybunału konstytucyjnego wniosek w sprawie zgodności tych przepisów z konstytucją; wzywa władze do udzielenia biurowi antykorupcyjnemu wszelkiego niezbędnego wsparcia politycznego i administracyjnego i podkreśla potrzebę szybkiego zbadania wykrytych przez biuro przypadków korupcji; wzywa do przyjęcia zmian do ustawy dotyczącej finansowania partii politycznych, by zapewnić pełną przejrzystość i skuteczny system kontroli finansów partii; zachęca władze do przyjęcia ustawodawstwa zapewniającego skuteczną ochronę osobom zgłaszającym przypadki naruszeń; podkreśla znaczenie zwrotu mienia jako istotnego kroku w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości; podkreśla znaczenie rygorystycznego postępowania zgodnie z istniejącymi procedurami w celu zwiększenia zaufania społeczeństwa do bezstronności funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości;

15. z zadowoleniem przyjmuje postępy w reformie administracji publicznej; podkreśla, że należy podjąć dodatkowe działania na rzecz stworzenia niezależnej służby cywilnej, i w związku z tym wzywa do wprowadzenia systemu rozwoju kariery opartego na kryteriach merytorycznych, a także obejmującego profesjonalny i przejrzysty proces rekrutacji i skutecznego zarządzania zasobami ludzkimi; w tym kontekście zwraca uwagę na szkodliwą praktykę zatrudniania pracowników w sposób niezgodny z ustawą o służbie cywilnej, często zaś na podstawie powiązań politycznych; zwraca uwagę na małą liczbę przedstawicieli mniejszości narodowych w organach administracji publicznej i w sądach, a także w przedsiębiorstwach państwowych; zwraca uwagę na nieustającą potrzebę budowania potencjału administracji na poziomie krajowym i regionalnym, wzywa do dalszego zwiększania potencjału i koordynacji administracji publicznej w obszarze integracji z UE oraz apeluje do Komisji, by we współpracy z innymi darczyńcami nadal pomagała władzom w tym zakresie;

16. z zadowoleniem przyjmuje postępy w zakresie reformy sił policyjnych i coraz szerszą współpracę w tym zakresie z krajami ościennymi i państwami UE; z zadowoleniem przyjmuje w szczególności porozumienie w sprawie współpracy policyjnej z Chorwacją, Czarnogórą oraz z Bośnią i Hercegowiną; z zadowoleniem przyjmuje podpisanie planu działania na rzecz współpracy z Europolem w celu zawarcia porozumienia operacyjnego z tą agencją UE zajmującą się egzekwowaniem prawa; podkreśla jednak, że konieczne jest podjęcie intensywniejszych działań na rzecz sprostania wyzwaniom określonym w tym planie działania, w szczególności w obszarach związanych z ochroną danych osobowych i danych niejawnych, które są również najważniejszymi elementami umożliwiającymi zawarcie umowy o współpracy z Eurojustem;

17. zwraca uwagę na przypadki nieprawidłowego działania policji, w tym na nadużywanie władzy oraz przemoc ze strony funkcjonariuszy policji w stosunku do obywateli, i wzywa do kontynuowania energicznych wysiłków, by ukarać osoby dopuszczające się wykroczeń; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje współpracę policji z niezależnymi organami nadzorczymi oraz wdrażanie ich obserwacji; uznaje neutralność sił policyjnych i innych organów egzekwowania prawa w kontaktach z przedstawicielami wszystkich mniejszości za najwyższy priorytet i wzywa władze do poprawy szkoleń podnoszących wrażliwość w tym zakresie; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki na rzecz zwiększenia liczby kobiet w siłach policyjnych;

Środa, 19 stycznia 2011 r.

18. z zadowoleniem przyjmuje podjęte do tej pory działania mające na celu usunięcie skutków działań służb bezpieczeństwa podejmowanych w przeszłości; podkreśla w tym względzie konieczność przeprowadzenia dalszych reform sektora bezpieczeństwa, szczególnie w zakresie lustracji i większego nadzoru parlamentarnego nad służbami bezpieczeństwa; przypomina władzom, że upublicznienie archiwów tajnych służb jest niezbędne w celu zapewnienia skutecznego pojednania w regionie, zwłaszcza z uwagi na straszliwe wydarzenia, do których doszło podczas drugiej wojny światowej i w późniejszym okresie; zwraca uwagę na niewystarczającą ochronę praw dotyczących prywatności i domaga się dalszych reform w tym zakresie;

19. pozytywnie odnosi się do poprawy współpracy policji i prokuratorów, która przynosi efekty w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej i handlu narkotykami, tj. kwestii stanowiących wspólne wyzwanie dla UE i Serbii; odnotowuje podpisanie porozumień o współpracy z państwami Ameryki Łacińskiej, mających na celu bardziej skuteczne zwalczanie międzynarodowego handlu narkotykami; wzywa do dalszych działań na rzecz zwiększania wewnętrznego potencjału policji i organów sądowych, podkreślając, że handel narkotykami prowadzony z Serbii i poprzez Serbię wciąż jest powodem niepokoju ze strony UE;

20. przypomina znaczenie należycie funkcjonującego parlamentu jako istotnej instytucji w ustroju demokratycznym oraz z zadowoleniem przyjmuje innowacje proceduralne wprowadzone wraz z przyjęciem nowej ustawy o Zgromadzeniu Narodowym; wzywa do natychmiastowego porzucenia niekonstytucyjnej praktyki „pustych mandatów”, która pozwala partiom politycznym kontrolować działalność posłów; ponadto wzywa do zaprzestania dowolnego przydziału miejsc w parlamencie; wzywa partie polityczne do jak najszybszego wprowadzenia odpowiednich przepisów, zgodnych z europejskimi standardami demokratycznymi, z pewnością podczas bieżącej kadencji parlamentarnej; z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie nowego regulaminu parlamentu, wzywa do wzmocnienia nadzoru nad działaniami rządu i wyraża zadowolenie z powodu oficjalnego wprowadzenia w tym celu w regulaminie procedury wysłuchań publicznych; przyjmuje z zadowoleniem, że po raz pierwszy przepisy pozwalające na kontrolę niezależnych organów zostały włączone do Regulaminu, jednak wyraża zaniepokojenie związane z ewentualną ingerencją parlamentu w prace tych organów; wzywa do stworzenia nowych przepisów zgodnie z zaleceniami Komisji Weneckiej, które określałyby ramy prawne dla tych organów, umożliwiające im niezależne prowadzenie prac;

21. wyraża uznanie dla pracy wykonanej przez Rzecznika Praw Obywatelskich w zakresie ochrony praw obywateli w odniesieniu do właściwego funkcjonowania instytucji państwowych, m.in. działania na rzecz dzieci i praw mniejszości zarówno na szczeblu państwowym, jak i prowincji; wzywa władze państwowe do ułatwiania tych wysiłków i do zapewnienia podejmowania właściwych działań następczych na podstawie zaleceń Rzecznika Praw Obywatelskich; z zadowoleniem przyjmuje utworzenie trzech lokalnych biur Rzecznika Praw Obywatelskich w gminach miejskich Preszewo, Bujanowac i Medwedzia;

22. przypomina zasadnicze znaczenie silnych i niezależnych mediów dla demokracji oraz wzywa do podjęcia kroków pozwalających zadbać o ich niezależność od nacisków politycznych i innych rodzajów wpływu; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki serbskiego rządu ukierunkowane na stworzenie ram prawnych gwarantujących wolność wypowiedzi; wyraża jednak zaniepokojenie związane z próbami kontrolowania i ingerowania w sektor mediów; wyraża zaniepokojenie z powodu kontrowersji wokół prywatyzacji dziennika „Wiadomości wieczorne” (serb. „Večernje novosti”) i wzywa rząd do zagwarantowania równego traktowania wszystkich zagranicznych, jak i krajowych inwestorów; potępia ataki i groźby kierowane w stosunku do serbskich dziennikarzy i wzywa władze do pełnego ich zbadania i postawienia przesładowców przed wymiarem sprawiedliwości; zwraca uwagę na skupianie własności w tych samych rękach i brak przejrzystości w sektorze środków masowego przekazu; zwraca uwagę na przypadki publikowania danych osobowych i podkreśla potrzebę samoregulacji dziennikarzy i przestrzegania przez nich kodeksu etycznego; zauważa, że poziom dostępu do Internetu jest wciąż niski; uznaje znaczenie Internetu w zakresie wolności mediów i apeluje do władz o przedsięwzięcie właściwych działań w tym zakresie;

23. podkreśla znaczenie, jakie proces decentralizacji odgrywa w poprawie funkcjonowania państwa, powodując, że zbliża się ono do obywatela, przy jednoczesnym przestrzeganiu prawa do autonomii prowincji i tworzenia samorządów lokalnych; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie ustawy o krajowych radach mniejszości, która reguluje kompetencje i sposób wyboru narodowych rad mniejszości w sposób zgodny z normami międzynarodowymi; uznaje postęp poczyniony we wdrażaniu konstytucji z listopada 2006 r. poprzez przyjęcie statutu Wojwodiny i ustawy o jej kompetencjach; wzywa do kontynuowania procesu przekazywania władzy jednostkom samorządowym w drodze przyjęcia ustawy o dochodach publicznych i ustawy o publicznej własności Wojwodiny i lokalnych gmin miejskich, które pozwolą Wojwodinie sprawować rządy na podstawie nowego statutu; co więcej, wzywa do podejmowania dalszych wysiłków, by stawić czoła aspiracjom mniejszości albańskiej w dolinie Preszewa w dziedzinie samorządu lokalnego w drodze szybkiego udostępnienia odpowiednich funduszy i ich rozdzielania po

Środa, 19 stycznia 2011 r.

konsultacji z biurem koordynacji gmin miejskich Preszewo, Bujanowac i Medwedzia; podkreśla jednocześnie podstawową odpowiedzialność przedstawicieli mniejszości albańskiej i apeluje do nich o zniechęcanie do ostrej nacjonalistycznej i secesjonistycznej retoryki, która jest wyraźnie sprzeczna z europejskimi wartościami; jednocześnie podkreśla znaczenie integracji Serbów z tymi lokalnymi organami samorządowymi;

24. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Serbii w obszarze ochrony mniejszości; podkreśla jednak, że dostęp do informacji i edukacji w językach mniejszości wciąż musi zostać zwiększony, w szczególności w przypadku mniejszości bośniackiej, bułgarskiej, buniewieckiej i rumuńskiej;

25. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie większości krajowych rad mniejszości, które mogą podejmować decyzje w dziedzinie edukacji, kultury, posługiwania się językiem mniejszości oraz informacji publicznej; podkreśla znaczenie pełnego wdrożenia kompetencji samorządowych organów tych mniejszości oraz konieczność zagwarantowania w ustawie o krajowych radach mniejszości odpowiednich dotacji budżetowych; przyjmuje do wiadomości skargi dotyczące nieprawidłowości w procesie przygotowawczym i w wymogach prawnych w zakresie utworzenia rad, a także skargi dotyczące naruszeń gwarantowanych kompetencji rad narodowych przez niektóre ministerstwa i lokalne gminy miejskie i wzywa władze do odniesienia się do tych skarg; wyraża zaniepokojenie w związku z utworzeniem Bośniackiej Rady Narodowej i wzywa do niezwłocznego zakończenia procesu zgodnie z określonymi zasadami, co umożliwi zgodny z prawem udział Bośniaków w radzie; jest zaniepokojony wzrastającym napięciem w regionie Sandżak, które odzwierciedla się między innymi w ostatnich aktach przemocy, oraz stanowczo wzywa do rozstrzygnięcia sporów politycznych w drodze dialogu w ramach instytucji demokratycznych;

26. z zadowoleniem przyjmuje postęp poczyniony w związku z propagowaniem równouprawnienia płci, w szczególności przyjęcie ustawy o równouprawnieniu płci i przyjęcie krajowego planu działania na rzecz polepszenia pozycji kobiet i propagowania równouprawnienia płci; przypomina jednak, że wdrażanie tych środków wciąż trwa i że kobiety nadal są dyskryminowane, głównie na rynku pracy; wzywa zatem serbskie władze do szybkiego zastosowania w praktyce nowych ram prawnych dotyczących równouprawnienia płci oraz do rozwiązania bardziej złożonych problemów związanych z dyskryminacją ze względu na płeć, takich jak rosnący poziom przemocy domowej w Serbii;

27. wzywa do podejmowania kolejnych działań, by w pełni stosować prawo w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji i z zadowoleniem przyjmuje postępy w tej dziedzinie, w szczególności utworzenie stanowiska komisarza ds. ochrony równouprawnienia, co stanowi istotny krok w stronę zagwarantowania równego traktowania wszystkich obywateli Serbii;

28. przypomina, że wolność wypowiedzi i wolność zgromadzeń stanowią najważniejsze europejskie wartości i z zadowoleniem przyjmuje, że dnia 10 października 2010 r. w Belgradzie odbyła się pierwsza parada równości; uważa to wydarzenie za szczególnie istotny krok w stronę otwartego, tolerancyjnego i różnorodnego społeczeństwa, a także za zobowiązanie rządu do utrzymywania standardów UE dotyczących tolerancji oraz do ochrony szczególnie wrażliwych mniejszości społecznych; wyraża zadowolenie w związku z odpowiednimi środkami bezpieczeństwa, podjętymi w celu ochrony uczestników parady;

29. jednakże z ubolewaniem odnotowuje starcia towarzyszące paradzie równości, w których wiele osób, przede wszystkim policjantów, odniosło obrażenia; zwraca uwagę na to, że niektóre partie polityczne i niektórzy czołowi przedstawiciele duchowieństwa w sposób pośredni popierają zamieszanych w te zdarzenia ekstremistów; wzywa władze do poszanowania praworządności i do ścigania osób, które dopuściły się przemocy i zakłóciły paradę, oraz do skutecznego zwalczania organizacji ekstremistycznych, do których te osoby należą; zauważa, że organizacje te dopuściły się w przeszłości poważnych aktów przemocy, w szczególności w dniu 17 lutego 2008 r. oraz na szeregu wydarzeń sportowych; odnotowuje w tym względzie to, że kilka takich spraw obecnie oczekuje na rozpatrzenie przed trybunałem konstytucyjnym; wzywa do przyjęcia odpowiednich środków w celu skutecznego zwalczania wszystkich rodzajów ekstremizmu i radykalizmu w społeczeństwie;

30. podkreśla, że wielu Romów wciąż żyje w skrajnym ubóstwie, co ma szczególnie negatywny wpływ na życiowe szanse młodych Romów; ponadto wskazuje, że doznają dyskryminacji na rynku pracy, a zaledwie 5 % z nich jest na stałe zatrudnionych; wzywa władze do natychmiastowego podjęcia działań w ich sprawie, zapewnienia im dowodów osobistych oraz poprawy dostępu tej mniejszości do odpowiedniego zamieszkania, rynku pracy, edukacji i opieki zdrowotnej; zwraca uwagę na wciąż powszechną dyskryminację i zaobserwowane niedawno przypadki stosowania przemocy wobec ludności romskiej oraz na przypadki przymusowego przesiedlania Romów przez władze serbskie;

Środa, 19 stycznia 2011 r.

31. wskazuje na to, że Serbia jest państwem o największej liczbie uchodźców i wewnętrznych przesiedleńców w Europie; podkreśla krytyczną sytuację dotyczącą ich warunków mieszkaniowych oraz ich ubóstwo i wzywa serbskie władze do poddania przeglądowi krajowej strategii dotyczącej uchodźców; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Serbii na rzecz odnowienia regionalnego procesu mającego na celu znalezienie trwałego rozwiązania problemów uchodźców oraz wzywa państwa będące sygnatariuszami deklaracji sarajewskiej do osiągnięcia większego postępu w tej dziedzinie; zwraca uwagę w tym względzie na wspólne zobowiązanie prezydentów Serbii i Chorwacji do zbadania losu osób zaginionych i znalezienia rozwiązań kwestii uchodźców i ich powrotu; wzywa Komisję, żeby wykorzystwała swój polityczny wpływ na państwa kandydujące do UE i państwa będące potencjalnymi kandydatami do członkostwa w regionie w celu dopilnowania, aby przeszkody uniemożliwiające powrót uchodźców zostały usunięte; ponadto przypomina, że w następstwie umów o readmisji zawartych z państwami UE przewiduje się powrót do 150 000 osób, a ich pomyślna integracja będzie wymagać szczegółowych przygotowań, w szczególności na poziomie władz lokalnych; podkreśla, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego odgrywają w tym procesie ważną rolę;

32. z zadowoleniem przyjmuje reformy przeprowadzane w dziedzinie wojskowości, w szczególności wprowadzenie serbskiej armii zawodowej, które weszło w życie w dniu 1 stycznia 2011 r., jako istotny krok w kierunku modernizacji armii i dalszego wzmocnienia cywilnej kontroli nad armią;

33. podkreśla ważną rolę, jaką odgrywa społeczeństwo obywatelskie w określaniu priorytetów politycznych; podkreśla znaczenie dialogu z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz podstawowej roli podmiotów społeczeństwa obywatelskiego w przyczynianiu się do zwiększania regionalnej współpracy w zakresie spraw społecznych i politycznych; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że przyjęta w 2009 r. ustawa o stowarzyszeniach doprowadziła do wyjaśnienia statusu prawnego organizacji pozarządowych oraz że usprawniono współpracę między serbską administracją a społeczeństwem obywatelskim; dostrzega wysiłki rządu ukierunkowane na przeprowadzanie konsultacji ze społeczeństwem obywatelskim; wzywa władze do podejmowania dalszych wysiłków w celu sformalizowania i zwiększenia udziału podmiotów społeczeństwa obywatelskiego w tworzeniu strategii politycznych oraz w monitorowaniu działalności władz; podkreśla potrzebę wsparcia i ochrony obrońców praw człowieka, głównie działaczy na rzecz praw osób ze społeczności LGBT, osób pracujących nad zbrodniami wojennymi oraz osób pragnących polepszenia stosunków między Serbią a Kosowem;

34. w tym względzie wyraża swoje wsparcie dla inicjatywy RECOM (regionalna komisja ds. poszukiwania i szerzenia prawdy o zbrodniach wojennych i innych poważnych naruszeniach praw człowieka w byłej Jugosławii) w celu poczynienia postępów w zakresie procesu zwiększania świadomości i pojednania na obszarze Bałkanów Zachodnich, a także wzywa władze w Serbii i innych odnośnych państwach do wsparcia tej inicjatywy;

35. podkreśla ogromne znaczenie, jakie dla młodzieży serbskiej i przyszłych perspektyw gospodarczych ma system edukacji; podkreśla, że nowoczesna spełniająca najwyższe standardy edukacja, która pozwala na kształcenie pokoleń wykwalifikowanych pracowników, jest jednym z podstawowych warunków rozwoju społecznego i gospodarczego; z zalem zauważa wysokie bezrobocie w kraju, a w szczególności wśród młodzieży, i niski odsetek osób z wykształceniem wyższym; wzywa władze do pełnego wdrożenia postanowień procesu bolońskiego oraz do dostosowania serbskiego systemu edukacji do standardów europejskich; z zadowoleniem przyjmuje postęp osiągnięty w obszarze nauki i badań naukowych, ale podkreśla, że konieczne jest podejmowanie dalszych wysiłków, jeśli Serbia ma dołączyć do europejskiej przestrzeni badawczej; wzywa ponadto władze do zwiększenia inwestycji w krajowy potencjał badawczy w celu uniknięcia sytuacji, w której serbskie normy i potencjał w zakresie badań naukowych odstawałyby od norm europejskich;

36. uznaje rozszerzony ogólny układ zbiorowy, który serbski rząd podpisał w listopadzie 2008 r. ze związkami zawodowymi i stowarzyszeniem pracodawców; zachęca serbski rząd do zakończenia obecnego zawieszenia tego układu; podkreśla, że prawa związków zawodowych wciąż są ograniczone pomimo konstytucyjnych gwarancji, i wzywa Serbię do dalszego zwiększania praw pracy i związków zawodowych; wyraża zaniepokojenie tym, że dialog społeczny wciąż jest niewystarczający oraz że konsultacje z partnerami społecznymi są prowadzone nieregularnie; uznaje fakt, że Rada Społeczno-Gospodarcza ostatnio obraduje częściej oraz że wszystkie specjalistyczne organy funkcjonują, ale wyraża zaniepokojenie tym, że jej potencjał wciąż jest niewielki; wzywa do podejmowania dodatkowych kroków na rzecz wzmocnienia Rady Społeczno-Gospodarczej w celu dopilnowania, aby mogła ona odgrywać czynną rolę we wzmocnianiu dialogu społecznego i bardziej czynną rolę konsultacyjną w procesie stanowienia prawa;

37. zwraca uwagę na trudną sytuację więziennictwa i wzywa do podjęcia kroków, które pozwolą rozwiązać problem przepełnienia zakładów karnych, poprawić godne pożałowania warunki panujące w więzieniach i realizować odpowiednie programy resocjalizacji i szkolenia osadzonych;

Środa, 19 stycznia 2011 r.

38. podkreśla negatywny wpływ kryzysu finansowego na Serbię; przyjmuje do wiadomości niedawny przegląd tzw. umowy „stand-by” z MFW oraz pozytywną ocenę strategii makroekonomicznych kraju, a także z zadowoleniem przyjmuje stworzenie ram inwestycyjnych dla Bałkanów Zachodnich w celu osiągnięcia postępów w zakresie integracji i ożywienia koniunktury tego regionu, wpływających na udostępnianie pożyczek dla przedsięwzięć infrastrukturalnych o znaczeniu priorytetowym; wzywa do rozszerzania tych ram w celu uwzględnienia wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz zwraca się do Serbii o wykorzystanie tych nowych środków finansowych, a także możliwości powstających w ramach wsparcia IPA, również po to, by bardziej skutecznie ochronić najbardziej podatne grupy społeczne przed skutkami kryzysu;

39. przypomina, że istnienie monopolów znacząco utrudnia rozwój gospodarki rynkowej; wzywa rząd do podjęcia aktywnych działań w celu dopilnowania, aby przestrzegano skutecznej polityki konkurencji poprzez ich likwidację; podkreśla, że przeszkody, jakie napotykają małe i średnie przedsiębiorstwa podczas wchodzenia na rynek, wciąż są zbyt duże, niż jest to pożądane; z zadowoleniem przyjmuje stworzenie organów regulacji rynku w różnych obszarach i zwraca się do władz o dopilnowanie niezależności tych organów, aby nie były one narażone na „zdominowanie”;

40. zauważa ponadto, że statystyki krajowe i gospodarcze Serbii wymagają dalszej poprawy i wzywa władze do ich poprawienia;

41. wzywa serbskie władze i ruchy polityczne do podjęcia bardziej zdecydowanego zaangażowania w strategię polityczną dotyczącą zatrudnienia i spójności społecznej oraz do stworzenia otoczenia sprzyjającego rozwojowi demokracji, praworządności, gospodarki wolnorynkowej i poszanowania praw człowieka;

42. wzywa do dalszego podejmowania wysiłków mających na celu stworzenie zrównoważonej sieci transportu publicznego w Serbii i na obszarze całych Bałkanów Zachodnich oraz poprawę infrastruktury drogowej, w tym szybkie zakończenie budowy Korytarza X, oraz równie istotną poprawę transportu kolejowego i transportu śródlądowymi szlakami wodnymi; podkreśla znaczenie zintegrowanej sieci transportowej zarówno dla rozwoju gospodarczego serbskich regionów, jak i dla podwyższenia poziomu regionalnej wymiany handlowej; wyraża szczególne zainteresowanie rozwojem strategii na rzecz regionu Dunaju, w celu usprawnienia systemów połączeń i komunikacji (obejmujących w szczególności transport, kwestie związane z energią i społeczeństwo informacyjne), ochrony środowiska naturalnego, unikania zagrożeń naturalnych oraz wzmocnienia rozwoju społeczno-gospodarczego;

43. w tym względzie wyraża ubolewanie w związku ze złymi warunkami transportu publicznego, w szczególności w odniesieniu do kolei; wzywa serbski rząd do pełnego wykorzystania funduszy z IPA w celu rozwinięcia, podniesienia jakości i zmodernizowania sieci kolejowej oraz usprawnienia połączeń z państwami sąsiadującymi zarówno w zakresie przewozu osób, jak i ładunków;

44. wyraża uznanie dla znacznych postępów Serbii w obszarze ochrony środowiska naturalnego; zachęca jednak do zwiększenia wysiłków podejmowanych w obszarze energii odnawialnej i efektywności energetycznej, zauważając, że główne elementy dorobku prawnego w zakresie energii odnawialnej wciąż nie zostały jeszcze transponowane oraz że wciąż nie przyjęto ram ustawodawczych w zakresie efektywności energetycznej;

45. z zadowoleniem odnosi się od przyjęcia przez Agencję Chemikaliów regulaminu, w którym określono limity produkcyjne lub zakazano produkcji chemikaliów stanowiących zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego, a także który przybliży przemysł chemiczny do regulacji UE; wyraża jednak ubolewanie w związku z tym, że zastosowanie niektórych przepisów wymagających zaawansowanej technologii i związanych z tym inwestycji zostało opóźnione z uwagi na to, że – według przedstawicieli przemysłu – prowadziłoby do strat finansowych i zakłócenia operacji biznesowych przemysłu w Serbii; wzywa do szybkiego i pełnego wdrożenia ekologicznego pakietu ustawodawczego z 2009 r.;

46. z zadowoleniem przyjmuje zawarte między Czarnogórą a Chorwacją porozumienia umożliwiające ekstradycję obywateli tych krajów podejrzewanych o udział w zorganizowanych grupach przestępczych, a także planowane rozmowy w sprawie demarkacji granic pomiędzy Serbią i Chorwacją; zachęca rząd Serbii do zawierania podobnych porozumień z pozostałymi państwami ościennymi i z zadowoleniem przyjmuje działania podjęte w tym celu przez Serbię i Czarnogórę; zachęca Serbię, żeby nadal dzieliła się informacjami wywiadowczymi i dowodami dotyczącymi sieci przestępczości zorganizowanej, w szczególności tych zaangażowanych w handel narkotykami, z państwami sąsiadującymi w celu skutecznego zwalczania transnarodowych zorganizowanych grup przestępczych w regionie Bałkanów;

Środa, 19 stycznia 2011 r.

47. podkreśla istotną rolę odgrywaną przez Serbię w odniesieniu do stabilności całego regionu Bałkanów Zachodnich, a w szczególności do stabilności i spójności Bośni i Hercegowiny; w związku z tym wzywa władze Serbii, żeby aktywnie wspierały wszelkie niezbędne zmiany w konstytucji, dzięki którym instytucje państwowe BiH będą mogły przeprowadzić ambitne reformy w procesie integracji europejskiej; wzywa zwłaszcza Belgrad do wspierania konsolidacji, wzmocnienia i poprawienia pozycji instytucji bośniackich;

48. wzywa władze Serbii do dalszego zbliżania ustawodawstwa krajowego do prawodawstwa wspólnotowego i standardów w zakresie ochrony środowiska oraz do wdrożenia i egzekwowania przyjętych przepisów;

49. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządowi i parlamentowi Serbii.

Europejska inicjatywa dotycząca choroby Alzheimera i pozostałych demencji

P7_TA(2011)0016

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 stycznia 2011 r. w sprawie europejskiej inicjatywy dotyczącej choroby Alzheimera i pozostałych demencji (2010/2084 (INI))

(2012/C 136 E/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 168 Traktatu WE,
- uwzględniając art. 35 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając zalecenie Rady w sprawie środków zwalczania chorób neurodegeneracyjnych, w szczególności choroby Alzheimera, dzięki wspólnemu planowaniu badań naukowych, oraz konkluzje Rady na temat strategii w zakresie zdrowia publicznego na rzecz zwalczania chorób neurodegeneracyjnych towarzyszących procesowi starzenia się, a zwłaszcza choroby Alzheimera,
- uwzględniając ustalenia unijnego projektu organizacji Alzheimer Europe o nazwie EuroCoDe (Europejski Projekt Współpracy w Dziedzinie Demencji) (2006/2008) finansowany przez DG ds. Zdrowia i Ochrony Konsumentów oraz uwzględniając Światowy Raport na temat choroby Alzheimera z 2010 r. opublikowany przez Międzynarodową Organizację Alzheimerowską (Alzheimer's Disease International – ADI) w ramach Światowego Dnia Choroby Alzheimera w dniu 21 września 2010 r.,
- uwzględniając wyniki EuroCoDe („Europejska współpraca w zakresie demencji”), europejskiego projektu Alzheimer Europe finansowanego przez Komisję Europejską,
- uwzględniając komunikat Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiej inicjatywy dotyczącej choroby Alzheimera i pozostałych demencji (COM(2009)0380),
- uwzględniając strategiczny cel UE, jakim jest propagowanie zdrowia w starzejącej się Europie, ustanowionym w białej księdze Komisji „Razem na rzecz zdrowia: Strategiczne podejście dla UE na lata 2008-2013”, w której podkreślono potrzebę zintensyfikowania badań na rzecz opieki paliatywnej i lepszego zrozumienia chorób zwyrodnieniowych ośrodkowego układu nerwowego,
- uwzględniając własną rezolucję z dnia 9 września 2010 r. w sprawie opieki długoterminowej nad osobami starszymi ⁽¹⁾,
- uwzględniając własną rezolucję z dnia 7 września 2010 r. w sprawie roli kobiet w starzejącym się społeczeństwie ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0313.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0306.